

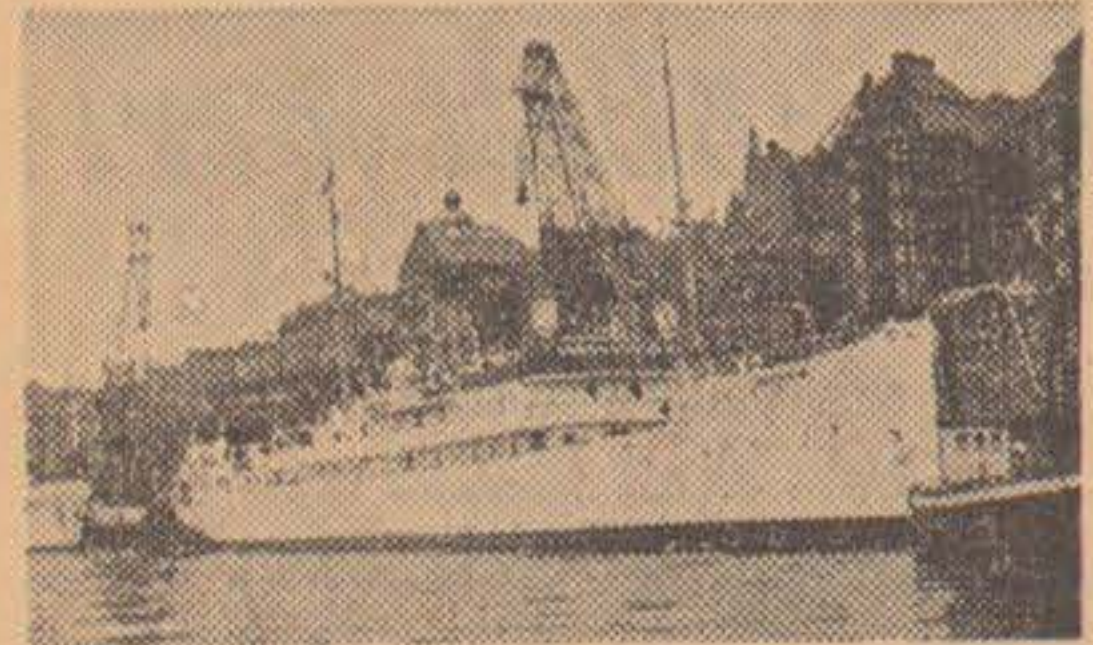
NAMIN OCH NYTT

Den 31 Maj 1939.

Jag, ipse doctor, skjuter med kanon vid vårens stora doktorspromotion. Av många skott består i år salutén som varder skjuten.

Ny båt på Estland.

S/S "Vironia".

Linjen Stockholm-Tallinn kommer nu att trafikeras av ytterligare en modern båt utom "Estonia". Det är den nybyggda estniska ångaren "Vironia", som mäter 2.025 registerton och kan ta 450 passagerare. Fartyget är betydligt snabbare än de som tidigare trafikerat rutten och gör sträckan på cirka 17 timmar. "Vironia" anländer på tisdagen till Stockholm.

Tivolis stora nummer för den kommande månaden blir Willy Pantzers Midgets — en trupp mångkunniga herrar i västficksformat: sångare, dansörer, akrobater, parodister och musical-artister. Tivollpubliken får sålunda se dem både på nya och gamla scenen.

BONNIERS NYTT

CURT CRAMÉR

Pengar och pistoler

Äventyrsroman.

5: 50

ANNE MARIE SELINKO

I morgon blir det bättre

Underhållning för den kvinnliga publiken.

3: 50

Rökdu Maurier

och Ni blir nöjd

10 st. 90 öre, 50 st. 4: 25, 100 st. 7: 50.
Finnes i både turkisk och Virginiasmak
(Annon.)

Mattans slitgräns flyttar Ni många år framåt genom att varje sommar låta Saltsjöbadens Kemiska förvår och sakkunnigt rengöra den och laga den. Ring till mattpolisisten, namnanspråk "Saltsjöbadstvätten".

Liten intervju

med en tro-
tjänare.Det är på något
sätt fantastiskt och
ger en blickvision
av utvecklingens

snabba tempo när man plötsligt råkar en människa som helt lugnt berättar: "De första 20 åren på fabriken hade jag ingen semester, jag visste väl knappt vad det ordet betydde". Det är inte heller utan att lagerförman E. W. Erikson, tvåfaldigt medaljerad trotjänare i Böhmarks lampfabrik, inför söndagens 80-årsdag själv upptäckt att det är åtskilligt han fått vara med om och åtskilligt som gått framåt på de senaste sextio åren, både inom lampornas och arbetarnas värld.

Mycket över 19 år var jag inte, då jag på hösten 1878 direkt från Upplands landsbygd kom till Stockholm och fick såsångarbete i den av Arvid Böhmark några år tidigare startade firman, som då bodde i ett hus vid Österlånggatan. Med pojkar, gummar och kontorister var vi väl knappast mer än tjugu personer, men arbete och lätta i fick man. Det var något till lång arbetsdag skall jag säga — kl. 6 på morgonen började vi, och med paus för frukost och middag skulle vi hålla på till 8, men ofta blev det övertidsarbete, så att klockan hann bli både 10 och 11 innan man kom hem. När de andra säsongarbetarna

E. W. Erikson.

fram i januari slutade fick jag stanna kvar, men samtidigt sänktes min månadslön från 60 till 45 kr. Ni undrar hur det gick att dra sig fram på den summan, ah, det gick, om än knaggligt, när man inte var bortskämd. Jag minns att denna första tid delade en kamrat och jag ett rum, som vi betalade var 8 kr. för pr. månad, våra blygsamma uppköp gjordes på Kornhamnstorg, maten lagade vi sedan själva så gott det nu gick, och som skafferi tjänstgjorde en byrååld. Men trivdes med arbetet och omgivningen gjorde jag — det har alltid varit hyggliga chefer i den här firman, se — och så stannade jag alltså kvar, blev efter ett år arbetsförman och följde med när fabriken flyttades till de nuvarande egna byggnaderna vid Högbergsgatan, där jag också fick min bostad. Lönen höjdes efter hand, arbetstiden blev kortare, och efter cirka tjugu år upplevde jag min första semester.

Lamporna följde med i utvecklingen. Jag kommer från min första tid här ihåg de fula gasoljelamporna — ett blockelohus, ett handtag och en svamp, som fuktades med gasolja. De kostade 75 öre styck, och de gick åt som smör, fastän fotogenlamporna redan då kommit i bruk. Men det var bekymmersamma tider på 70-talet, och de som hade ont om pengar drog sig för att köpa fotogen, som den gången dels kostade närmare 50 öre litern, dels var av högst tvivelaktigt kvalitet. Nå, fotogenen blev så småningom både bättre och billigare och fotogenlamporna vår största artikel. Det var 70-talets tulpankupor och järnhänglampor med kristallprismor, det var 80-talet med Rörstrands fina majoliklampor och lampor med porträttmedaljonger i glasmålning, och det var 90-talets bandjarnlampor i taket och bordslampor med lika långa som smala mässingsstakar, ty det var nu mässingen började bli modär och slog ut järnet. Och sedan kom 1900-talet med sitt elektriska ljus och rydd det en revolution inom lampillverkningen, vilken väl egentligen ännu pågår.

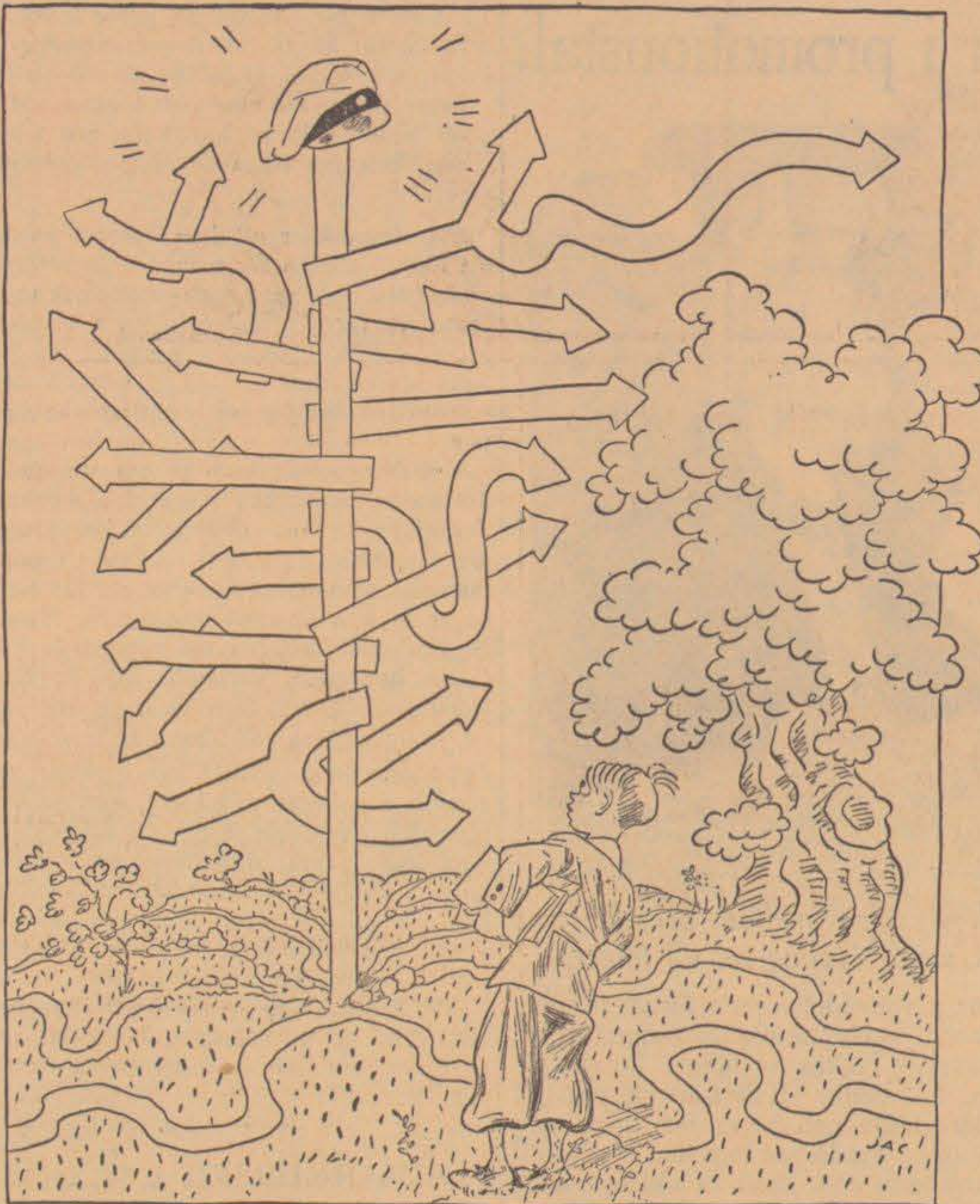
Ja, det är mycket man upplevt när man som jag varit i samma firma i snart 61 år. Men bra roligt är det att ha fått vara med om och se hur allting går framåt och blir bättre — både lamporna och arbetarnas ställning och en hel del till. Och beror det bara på mig, så inte kommer 80-årsdagen nu på söndag att betyda ett adjö till arbetet — ah nej, nog orkar man hänga med en bit till!

Inger.

De aderton vägarna

som alla leda till studentexamen.

En framtidsman som fjorton vårar är och än i femte klass för livet lär, han tvekar länge om den rätta vägen som till studentexamen lyckas bär. Om lätta läxor är han angelägen och går den väg som vällar minst besvär, men själva valet kräver möda trägen, ty arton skilda vägar börja här.

Och en av dem går Goethes språk förbi och en har ej beröring med kemi och en ger intet hum om ekvationer och en tar avstånd från filosofi. Det gäller då för fjorton års personer att noga pröva vad man ger sig i och vaktas sig för de kombinationer som kräva någon grad av energi. HIC.

Jultomte i maj.

På pingstaftonen ringde det på stora tamburdörren i Buckingham Palace, och när prinsessan Margaret Rose sprang öppnade stod den här farbror där utanför med sitt paket i famnen. Det visade sig innehålla två dockor som Margaret Roses mamma och pappa hade köpt på Atlantbåten när de foro till Kanada — och den ena dockan var till Margaret Rose och den andra till stora syster Elisabeth. De ha visserligen andra dockor förut, som äro både större och finare, men de äro dockorna var det dock något alldeles särskilt med, ty de hade flugit över Atlanten.

Det dansande Japan.

PARIS i maj. Har hennes majestät Terpsichore egentligen en förmåga att envärdigt sin Parisambassadör, vår landsman Rolf de Maré! Vilka mottagningar ger han inte till sin drottningens ära i sitt Dansens palats vid Rue vital, vilka fester arrangerar han inte där! Nyss exponerade han under fest och fröjd de samlingar han på sin stora studieresa jorden runt hemfört från dansens far, Bali, Java och Sumatra. Nu har turen kommit till treförarna från Japan.

Som sist är det en utställning, som vanligt förmått och smakfullt arrangerad. Det är vackra dockor i sina danskimonos, masker, solfjädrar, affischer, musikinstrument som denna shamisen, böcker, tidskrifter, en liten modell av teater Kabuki. Och cirka 300 fotografier...

Men liksom sist är det inte bara en exposition, man får också levande dans. Där är en berömd japansk dansör, Yoshiaki Harada, som med sin lilla trupp för första gången kommit till Europa för att visa de gamla danserna, den gamla från Kina importerade Bugakudansen, den rituella teaterns NO och den mera folkliga teaterns Kabuki. Det hela för oss kanske mera påminnande om morgongymnastik än dans — när man sitter där och betraktar börjar man nästan tala för sig själv om dansens preussar. Där är ingen mindre än den berömda filmskådespelaren Sessue Hayakawa själv som med verklig expression demonstrerar "kendo", den sekelgamla konsten att sköta värjan, "katana" — man beundrar inte minst hans skicklighet att sticka den tillbaka i skidan. Där är vår gamla vän Foujita — nej, det är så sant, han hade fått snuva och vågade sig inte på att visa sitt nummer.

Stor japansk gala, japansk natt i den lilla museitradgården, dekorerad av den japanska målaren Satomi, japansk bytt... Men det är inte bara en festnatt, hela juni månad är ägnad åt vetenskapliga föredrag.

Apropå Brage.

21 JUNI
23 JULI
**BORLANGE
UTSTÄLLNINGEN 1939**

Apropå det aktuella Brage, så skall det i sommar också bli utställning i Borlänge. Den öppnas den 21 juni av prins Carl Johan och pågår sedan till och med den 23 juli. Utställningen räknar nu över hundratalet anmälda utställare inom hantverk, handel, småindustri och konstindustri etc. Därtill kommer den omfattande utställningen av dalakunst, som väntas bli mycket representativ — och så förstås den speciella Döderhultsutställningen.

Uppförandet av utställningsrestaurangen pågår, och i dagarna påbörjas även bygandet av en särskild friluftshall för vissa maskiner, byggnadsdetaljer m. m. Dessutom ämnar ett flertal firmor m. fl. uppföra egna monter i det fria. För nöjesfältet disponeras ett stort markområde i omedelbar närhet av samrealskolan, till vilken utställningen huvudsakligen blir förlagd. Säkert blir det också litet fotboll vid lämpligt tillfälle som extra attraktion.

Diskutabel Magnus Ladulås.

I ett par nischer på Riddarholmsskyrkans sydögg finns två medeltida målningar, den ena föreställande en konung med spira och votivkyrka, den andra en del av en damkyl. Professor Martin Olsson, som tidigare behandlat målningarna, anser att det är fråga om ett par bilder av Magnus Ladulås och hans drottning, Hedvig, utförda omkring år 1300. I senaste numret av Fornvännen påpekar nu Carl af Ugglas att målningarna sannolikt tillkommit först vid mitten av 1400-talet och att det är frågan om ett par hantverksmässiga fantasiporträtt av det slag som så ofta förekommer i Upplandskyrkorna.

— Kan ni läsa det här?
— SWPRZY — apropå det, vad tror doktorn om den polske ministrerns Parisbesök?

(Le Rire, Paris.)

Gäddan går till i Mälaren.

Sex miljoner göddingel släpps i dagarna ut i Mälaren från fiskodlingen vid Östuna, den största utplantering av fisk som någonsin förekommit i Mälaren. Transporten till utplanteringsställena äger rum på lastbilar med specialkonstruerade kärl (se bilden!) som rymma vardera 30.000 yngel. Genom kanaler tillförs kärlet syre, tillräckligt för att hålla fisken vid liv under transporten.

Ett 10-tal yrkesfiskare ha varit samsatta med proceduren — de ro ut transportkärlet till de platser där fisken förenas med sitt rätta element. F. ö. har man tidigare utplanterat tre miljoner siklöja och en och en halv miljon stik i Mälaren under våren.

Skatten i Silverån.

För ett par dagar sedan hittade en sportfiskare i Silverån i Småland en flodpärlmussla som hade en längd av inte mindre än 22 cm. När han öpp-

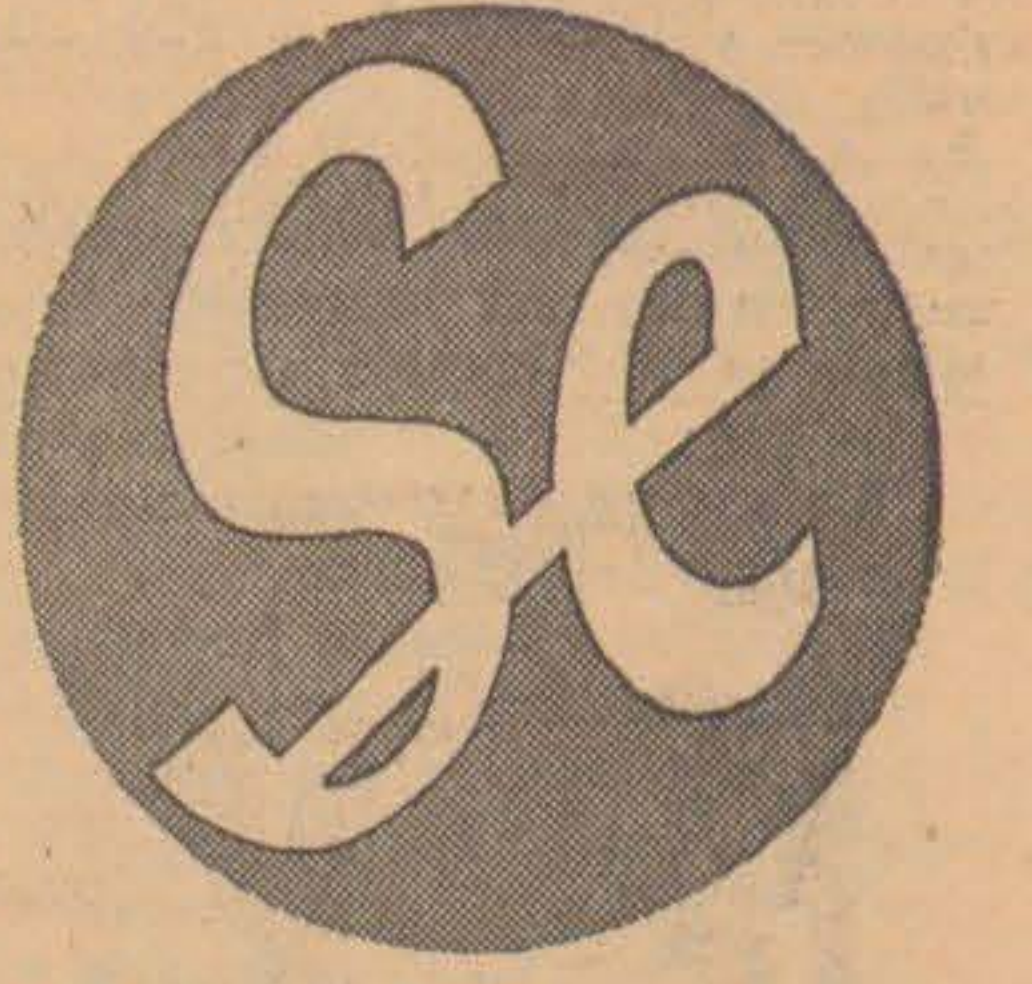
nade skalet fann han till sin förvåning och glädje mellan mantelbecket och skalets insida en halvguldguldfärgad, klotformig pärla, vilken har en diameter av ungefär 2 cm. och en vikt av cirka 9,2 gram.

— en fantastisk bildserie

"LORT-LUBBE" rakar rent

längs Sveriges
nordkust

i veckans nr av
den svenska bild-
tidningen

Elette

DEN MODERNA TEXTILSKON MED ladersula

Ni löser lättast sommarens skopproblem genom att köpa Elette textilskor med ladersula. De betinga nämligen sådana priser att Ni är i tillfälle att komplettera Eder skogardrob med flera par skor. Elette-skorna tillverkas i exklusiva materialier över läster med oöverträffad passform. Elette-skor höra sommaren till, äro lätta, luftiga och ändamålsenliga.

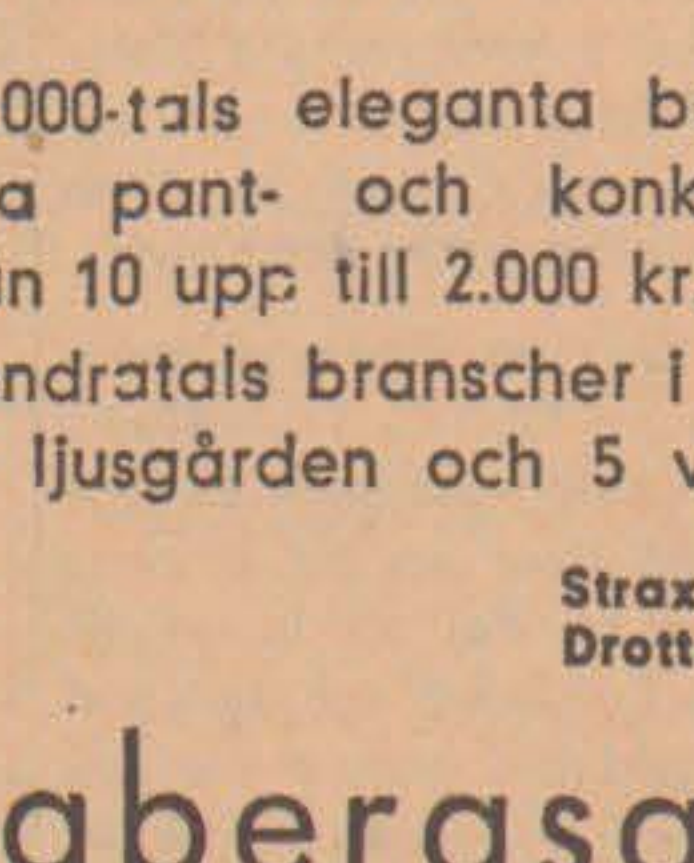
LINNEA
helt i vitt eller i vitt med rött eller blått skinn, halvhög klack, 950

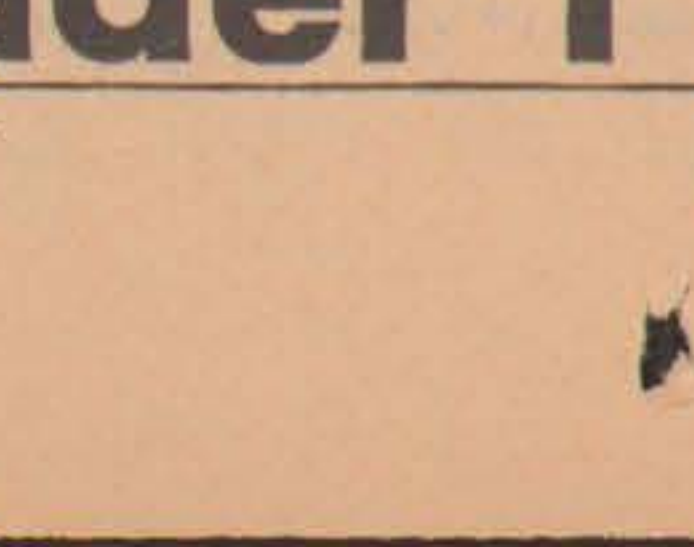
GUDRUN
i vitt eller pastellblått, extra hög klack, 790

HEDDA
i vitt eller av beige linneväv, låg eller halvhög klack, 690

ROSE-MARIE
i vitt med svart-lack eller blått skinn, halvhög eller extra hög klack, 950

GUNILLA
helt i vitt eller i vitt med blå kantzning, extra hög klack, 950

Elette DEN MODERNA TEXTILSKON MED LADERSULA

Konkurs-fynd hos S. P. A. K.

10.000-tals fynd. — Möbler, Mattor, Armatur, Speglar, Konst, Oljemålningar, Skulpturer, Prydnadsaker, Persnisserviser, Persdyr, Fickor, Armaturer, Pianon, Flyglar och ALLA slags Musikinstrument, Radio, Lingvaphone, Kameron, Kikare, CYKLAR, Vågar, Kassaregister, Kontors- och Symaskiner, Golvbön, Dammsugare etc. Kompletterings- & Garnityr-MÖBLER till Salong, Säl, Vardags- & Enrum, Sov- och Herrum.

Gå till SPÅK där är roligt att välja

Billigare än SPÅK — kan ingen sälja

Strax invid Drottninggatan

Klarabergsgatan

HERR-kläder 1 tr. DAM 2 tr.

23

Stockholms Pant Auktions Kompani

KVALITETSVAROR hos SPÅK

10.000-tals eleganta beg. och nya pant- och konkurs-fynd från 10 upp till 2.000 kr.

Hundratals branscher i butiken — ljusgården och 5 våningar

DAMERNAS fynd: Silver, Kors- och Röd-RÄVAR, CAPES i mård nertz, silvrräv, sobel, hermelin, DAM-PÅLSAR i persian, bisam, fä, kanin, säll, mulvad, persianklo, hermelin och andra skinn. Kappor, Ulstrar, DRÅKTER m. m.

HERR-kläder 1 tr. DAM 2 tr.

23

anordnas ett tåg till

BUDAPEST

den 18 juni från Trelleborg för ett pris av kr. 150:-

Arrangör i Budapest: Kungl. Ungerska Automobilklubben.

Från Budapest sändes till Trelleborg en förstklassig zigenarorkester, som sedan konserterar hela vägen till Budapest.

För dessa 150:- kr. erhåller Ni bland annat följande:

• Järnvägsresa 3:e klass Trelleborg—Budapest—Trelleborg.
• Måltider under resan.
• Goda rum på goda hotell jämte måltider i Budapest.
• Alla drickspengar betalda.
• Mottagning och banketter i Budapest.
• Rundfärder i Budapest.
• Gratis avprovning av Ungerns olika vinsorter i Budafok.
• Visning av de världsberömda baden i Budapest etc.
• Besök med rundfärd i Wien.

Det tekniska genomförandet av denna resa är anförtrott

EUROPEISKA RESEBYRÅN A/B.

Mästare Samuelsgatan 5, Stockholm. Tel. 23 47 65, där anmälningar mottagas och program och upplysningar lämnas.